

KOMPETENSUTVECKLING

NAVET erbjuder kompetensutveckling inom en mängd olika temaområden. Alla utbildningar utgår ifrån gällande styrdokument och har utformats tillsammans med verk-samma pedagoger. Ett utbildningstillfälle kan variera i längd ifrån halvdag till fem dagar.

Målgrupper:

Pedagoger i förskola, fritids, grundskola, sarskola, gym-nasieskola, studenter, lärarutbildare.

Mål:

Ge pedagoger kunskap, inspiration och nya idéer som berikar undervisningen och medverkar till god verksam-het för barn och ungdomar.

NAVET science center
Skaraborgsvägen 1A
506 30 Borås
033 - 41 00 09
info@navet.com
www.navet.com

Grön Flagg

Antalet Grön Flagg skolor och förskolor i Borås Stad är stort och med utbildningserbudandet från Navet kan det bli ännu fler. Navet erbjuder kostnadsfritt frivilliga aktiviteter för förskolor och skolor att komma igång och utveckla arbetet med Grön Flagg. Aktiviteterna består av utbildningar, nätverksträffar, föräldraträffar och temabesök för att inspirera till fortsatt utveckling av Grön Flagg som är ett av Borås Stads miljömål.

Nedan följer det kostnadsfria erbjudandet från Navet, följt av en kort bakgrund om Navets roll i arbetet med Grön Flagg i Borås Stad. Erbjudandet gäller NAVETs avtalskommuner (Borås Stad, Marks kommun, Tranemo kommun och Svenljunga kommun).

Rektorer och Förskolechefer tar direktkontakt med Navet:

Tel: 033- 033-410009 eller via info@navet.com för att boka aktiviteter.

Skolor och kommuner som inte har avtal med NAVET kan också ta del av erbjudandet. Kontakta NAVET för information och offert.

Navet anser att det är av största vikt att alla förskolor och skolor erövrar utmärkelsen Grön Flagg.

Navet erbjuder:

Steg 1 Inspiration, Komma igång

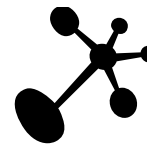
Inspirationsträffar ca 2,5-3h med personal på förskola eller skola.
Minst 15 deltagare per tillfälle.

Steg 2 Val av tema

För att stärka, motivera och ge en djupare förståelse i olika GF:s temaområden erbjuder Navet utbildningar. Den här utbildningen lämpar sig i samband när en ny GF temaområde väljs. En halv- eller heldagsutbildning kan väljas, vilken då innefattar tid för att göra en planering för tema-arbetet.

Förskolor, skolor väljer ett av följande temaområden: Kretslopp, Närmiljö, Klimat och Energi, Livsstil och hälsa, Konsumtion, Vattenresurser. NAVET erbjuder kompetensutveckling enligt nedan.

Minst 15 deltagare per tillfälle.

Temaområde "Kretslopp"

Allting i världen rör sig i kretslopp - vattnet, människan, luften, maten, stjärnorna. Vi är en del av naturens kretslopp och påverkas av det och påverkar det.

Kretslopp vi fokuserar på är:

- Vattnets kretslopp
- Kolets kretslopp
- Syrets kretslopp
- Kosmiska kretsloppet

Få en känsla av fascination för livet på jorden och en förståelse för de olika kretslopp som vi lever i och är en del av. Hur påverkar dessa kretslopp våra liv? Och hur påverkar vi dem? Hur gör vi en plan för arbetet i förskolan/skolan?

Halv- eller heldagsutbildning på Navet där vi fördjupar oss i kretslopp och föreslår experiment och övningar.
Minst 15 pedagoger per tillfälle.

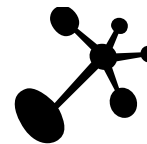
Temaområde "Närmiljön"

Den miljö som finns runtomkring skolan och förskolan påverkar vardagen. Titta på er närmiljö. Vilka platser är barnen och eleverna nyfikna på att upptäcka och utforska? Ni kan göra mycket för att lära känna er närmiljö och ni kan samarbeta med de människor som finns runt omkring er. Hur kan ni påverka er närmiljö? Hur vill ni att er närmiljö ska se ut i framtiden?

Halv- eller heldagsutbildning på Navet där olika ingångar och förslag på hur man kan använda närmiljön i undervisningen tas upp. Teori och praktik varvas.
Minst 15 pedagoger per tillfälle.

Temaområde "Livsstil och hälsa"

Temat Livsstil och Hälsa handlar om att upptäcka hur vi ska leva för att må bra i samspel med varandra och vår miljö. Både den fysiska och den psykosociala miljön spelar in. Hur påverkas naturen av vår livsstil och hur påverkas vi av den? Det handlar t.ex. om jämställdhet, kamratskap, livsstilsfrågor, vila, mat och trygghet. Vi funderar över allt från cellen till tarmens funktion – helt enkelt vår fantastiska kropp. Halv- eller heldagsutbildning på Navet med olika ingångar och förslag på hur man kan öka medvetenhet för bra hälsa i undervisningen. Teori och praktik varvas.
Minst 15 pedagoger per tillfälle.

Temaområde "Konsumtion"

Den ökande konsumtionen får effekter för vår gemensamma miljö och för de människor som producerar de produkter vi köper. Varför konsumerar vi så mycket? Den australiske etikprofessorn Clive Hamilton har sagt: *"Folk köper saker de inte behöver med pengar de inte har för att imponera på människor de inte tycker om."*

Konsumtionsfrågorna är intressantare och viktigare än någonsin.

Halv- eller heldagsutbildning på Navet där olika ingångar och förslag på hur man kan undersöka konsumtion i undervisningen tas upp. Teori och praktik varvas.

Minst 15 pedagoger per tillfälle.

Tema "Vattenresurser"

Vatten – det fantastiska och vardagliga som finns överallt runt omkring oss. I kranen, i sjöarna och haven, i kroppen och i regnet. Vi är helt beroende av vatten för att överleva och tillgången av vatten ser olika ut i världen. Var kommer vattnet ifrån?

Hur kommer det till vår skola eller förskola? Kan vattnet ta slut? Vilka former och egenskaper har vatten? Tillsammans tar vi reda på mer om vatten.

Halv- eller heldagsutbildning på Navet där olika ingångar och förslag på hur man kan arbeta med vattenfrågor i undervisningen tas upp. Teori och praktik varvas.

Minst 15 pedagoger per tillfälle.

Tema "Klimat och Energi"

Klimatförändringar är en av de viktigaste och mest utmanande miljöfrågorna. Vårt sätt att leva och använda energi påverkar klimatet. Allt som sker på jorden drivs av energi i olika former. Men vad är energi? Syns den? Kan man ta på den? Är allt energi?

Vi skapar förståelse för energi, energiformer och energiomvandlingar. Hur påverkar våra val när det gäller energikällor för en hållbar framtid?

Halv- eller heldagsutbildning på Navet där olika ingångar och förslag på hur man kan arbeta med energifrågor i undervisningen tas upp. Teori och praktik varvas.

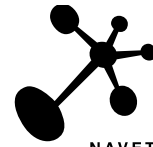
Minst 15 pedagoger per tillfälle.

Tema "Kemikalier"

Ett nytt temaområde inom Grön Flagg. Utbildningen under utveckling.

Halv- eller heldagsutbildning på Navet där olika ingångar och förslag på hur man kan arbeta med energifrågor i undervisningen tas upp. Teori och praktik varvas.

Minst 15 pedagoger per tillfälle.

Steg 3 Kommunera Grön Flagg-arbete till föräldrar

Föräldramöten

Många har efterfrågat att ha föräldramöten på Navet och informera föräldrar om Grön Flagg och det gör vi gärna när förskolan eller skolan har fått utmärkelsen och är igång. Det kräver att man samlar ihop minst 100 föräldrar.

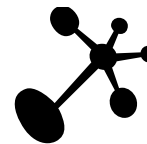
Steg 4 Aktiviteter för barn och elever – Aktivitetsschema, besök på Navet

Elevteman

Navets program för elever innehåller många teman som passar väl in i Grön Flagg-arbetet. Teman för många olika åldrar inom Hållbar utveckling, astronomi, vatten och människokroppen lämpar sig bra.

Steg 5 Nätverksträffar med Navet som mentor

Erbjudande till skolor och förskolor som har Grön Flagg. Navet tar initiativ till nätverksträffar och ger inspiration till fortsatt utveckling av arbetet med Grön Flagg.

Övrig information och bakgrund

Navet har samarbetat med Håll Sverige Rent i samband med EU-projektet "Communicating environmental actions to children and youth" (Com U) 2009-2011. Vi höll personalmöten och föräldramöten på förskolor och skolor med information om Grön Flagg-certifiering och inspiration i att arbeta aktivt med hållbar utveckling i förskolan och skolan.

EU-projektet har på Navet lett till fortsatt engagemang i att sprida kunskap och inspiration i Grön Flagg. Under 2014-2015 har vi mött förskolelärare i Borås under utbildningsatsningen "Naturvetenskap och teknik", och då fick alla deltagare information om hur det går till att få utmärkelsen Grön Flagg.

Vi har bl. a. även genomfört en så kallad *Grön Flagg startträff* på Navet med 70 förskolelärare, från Borås stadsdel Väst, som tillsammans med sina rektorer påbörjade en ansökan om att få utmärkelsen.

Under maj och september 2015 genomförde Navet en *Nätverksträff* för alla de förskolor och skolor som redan har GF. Erfarenheten från dessa möten har visat att de flesta deltagare representerade skolor och förskolor som var i startgrupparna och behövde stöd och inspiration för att komma igång.

Navet har även efter EU-projektet erbjudit inspirationsmöten för hela personalgrupper i förskolor och skolor (då till en kostnad av 4900 kr) i samband med att GF-arbetet har påbörjats. Målet är att motivera alla på skolan till ett aktivt arbete med hållbar utveckling.

I dagens läge finns det 105 förskolor, skolor och gymnasieskolor i Borås som har eller är på väg att få GF-certifiering. I Borås Stad har beslutats att alla förskolor och skolor senast 2016 ska ha eller ha påbörjat utmärkelsen Grön Flagg. Navet finns med som en aktör för att delta i detta arbete för att nå miljömålen.

Lotta Johansson
Verksamhetschef
Navet science center